

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування,
спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою
Менеджмент

Розробник: Левицький В. В., доцент кафедри менеджменту, кандидат
економічних наук, доцент

Силабус погоджено

Гарант ОПШ
Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
менеджменту**

протокол № 3 від 06.09.2023 р.

Завідувач кафедри:

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент, Менеджмент Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u>4</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>7</u>
		Лекції <u>30</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>40</u> год.
		Самостійна робота <u>42</u> год.
Мова навчання	Консультації <u>8</u> год.	
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Левицький Віктор Володимирович

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон: 095-595-4898

Електронна пошта: Levytskyj.Viktor@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Операційний менеджмент» належить до переліку нормативних. Він забезпечує професійний розвиток здобувача вищої освіти та спрямований на формування фахових компетенцій на основі вивчення теоретико-методологічних основ забезпечення й розвитку ефективної системи операційного менеджменту організації.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: освітній компонент «Операційний менеджмент» є суміжним і тісно пов'язаним із такими освітніми компонентами як «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків», «Планування діяльності організації», «Логістика», «Фінансово-економічний аналіз».

Постреквізити: «Менеджмент конкурентоспроможності», «Стратегічний менеджмент», «Проектний менеджмент».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Операційний менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань про природу та теоретичні засади операційного менеджменту для вироблення вмінь застосування сучасних управлінських технологій й інструментарію для формування у майбутніх

менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Основні завдання освітнього компонента «Операційний менеджмент» є: усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібно докорінне знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту; знання принципів та методів раціональної організації, планування й контролю за функціонуванням операційних систем різних видів; уміння розробляти операційну стратегію підприємства; вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

4. Методи навчання: словесні (лекція, бесіда, запитання-відповіді, пояснення, розповідь), наочні (презентація, демонстрація), практичні (розв'язування розрахункових задач), інтерактивні (мозковий штурм, аналіз історій та ситуацій, робота в малих групах, дискусія) методи; самостійна робота здобувачів освіти.

5. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК13. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

6. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні засади операційного менеджменту						
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	11	2	4	5	-	УО /5
Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	16	4	6	5	1	УО, ПЗ/5
Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	14	4	4	5	1	УО, Т, ПЗ, РС /5
Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	16	4	6	5	1	УО, Т, ПЗ/5
Разом за модулем 1	57	14	20	20	3	20
Змістовий модуль 2.						
Управління операційною діяльністю						
Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	13	4	4	4	1	УО, Т, ПЗ/4
Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	12	2	4	5	1	УО, ПЗ/4
Тема 7. Основи управління проектами	13	4	4	4	1	УО, Т, ПЗ/4
Тема 8. Основи менеджменту якості	12	2	4	5	1	УО, Т, ПЗ/4
Тема 9. Управління результативністю та ефективністю операційної діяльності	13	4	4	4	1	УО, ПЗ/4
Разом за модулем 2	63	16	20	22	5	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1	Теми №1-4					30
Модульна контрольна робота 2	Теми №5-9					30
Всього годин / Балів	120	30	40	42	8	100

Форми контролю: усне опитування (УО), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (РС), виконання практичних завдань (ПЗ).

7. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Операційний менеджмент» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку. Питання та завдання для самостійної роботи відповідають темам освітнього компонента визначаються та розподіляються викладачем.

IV. Політика освітнього компонента

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти: результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачем освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неухильне дотримання Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

V. Політика поточного та підсумкового оцінювання

Політика поточного оцінювання: оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 40.

Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

Політика підсумкового оцінювання: підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або іспиту (60 балів)).

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється з урахуванням результатів модульних контрольних робіт без складання екзамену, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється та заноситься до екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти у день проведення екзамену за умови його обов'язкової присутності. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у письмовій чи усній формі (на вибір здобувача) згідно затвердженого розкладу. Екзаменаційний білет охоплює програму освітнього компонента та включає два теоретичних запитання (одне питання 20 балів) та задачу (20 балів). Максимальна оцінка 60 балів. При цьому на екзамен виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Перелік питань до екзамену

1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту організації
2. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації
3. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання
4. Історичний розвиток операційного менеджменту
5. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи
6. Сутність та етапи розробки операційної стратегії

7. Формування стратегії виробництва товару
8. Розробка стратегії процесу
9. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію
10. Типи процесів
11. Порівняння стратегій процесів
12. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію
13. Виражена компетентність і конкурентні переваги
14. Операційна система організації: поняття, склад та види
15. Сутність системного підходу до операційного менеджменту
16. Операційна система як об'єкт управління.
17. Особливості та властивості операційної системи
18. Елементи операційної системи
19. Класифікаційні підходи до операційних систем
20. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати
21. Поняття та склад операційної діяльності підприємства.
22. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи
23. Організація операційного процесу у просторі: технологічні та предметні напрями спеціалізації
24. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства
25. Організація операційного процесу в просторі й часі
26. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства
27. Управління процесом проектування операційної системи
28. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи
29. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем
30. Необхідність рішень з просторової організації діяльності
31. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва
32. Відмінності в проектуванні продукту і послуги
33. Методологія схеми розміщення потужностей
34. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства
35. Проектування робіт і нормування праці
36. Управління поточним функціонуванням операційної системи
37. Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, сукупне планування
38. Управління матеріально-технічним забезпеченням
39. Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами
40. Контролювання операційного процесу
41. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту
42. Методи диспетчеризації запасів
43. Система управління «точно у термін»
44. Методи нормування праці
45. Хронометраж (система нормативів часу)
46. Методи нормування часу
47. Основи управління проектами
48. Сутність проектного підходу до управління організацією

49. Планування проектів
50. Поопераційний перелік робіт
51. Створення робочих графіків
52. Контроль проектів
53. Контролінг проектів
54. Поопераційний перелік робіт
55. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Ганта
56. Розклад проектів
57. Техніки управління проектами
58. Основи менеджменту якості
59. Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг
60. Показники якості та методи їх оцінювання
61. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи
62. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності організації
63. Напрями підвищення продуктивності праці в організації.
64. Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки
65. Основні підходи щодо менеджменту якості
66. Аналіз існуючих програм забезпечення якості
67. Управління результативністю та ефективністю операційної діяльності
68. Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем
69. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту.
70. Комплексний підхід до питань продуктивності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Левицький В.В. Дослідження основних елементів формування стратегічного забезпечення економічної стійкості в системі операційного менеджменту підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-36>

2. Левицький В.В. Розробка соціально-орієнтованої стратегії розвитку в структурі операційного менеджменту підприємства. *Економічний часопис ВНУ імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. № 2(34) С.73-80.

3. Маркіна І. А., Помаз О. М., Помаз Ю. В. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с.

4. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

5. Снітко Є. О., Завгородня Є. Є. Операційний менеджмент: навч.-метод. посіб. Старобільськ: Видво ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2021. 184 с.

6. Morsy, H.M. (2019). Buyer-Supplier Relationships and Power Position: Interchanging. *International Journal of Supply and Operations Management*. PP. 33-52.